

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opraviščno (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljanje velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljubljani ulicah števil. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Svetovna vojska?

Dosedaj je razgrajala huda ura samo na evropskem vzhodu, a sedaj se začnajo zbirati črni oblaki tudi že na zapadu, ter navdajajo vse vladarje in narode s strahom in skrbjo. Dosedaj smo smatrali angleško kričanje in žuganje kot prazne demonstracije, a telegraf nam je prinesel novico, ki je vsakako vznemirjevalna, ter utegne resne posledice imeti. Angleška vlada, posebno pa nje načelnik Disraeli, res menda nekaj namerava; kajti telegraf nam poroča, da se je obrnil sultan do angleške vlade, naj se ona obrne do ruskega cara, ter posreduje, da se naredi mir; angleška vlada, se pové nadalje, je ta posel tudi prevzela. Ravno v tem leži vznemirjevalna okoliščina, kajti ruski car je že izrekel, da nobenega mešetarja ne potrebuje pri sklepanju miru, gotovo je tedaj, da angleških svetov kar nič poslušal ne bo, to pa bi bilo za veselo, kakor hoče biti Angleška, razžaljivo, kar smo že enkrat v nekem članku razpravljali, in Angleška bi bila pri svoji časti primorana, prijeti za orožje. Se vé, da je tu mnogo ležeče na obliki; če bi Angleška pri caru samo vljudo prašala, ali in pod kakimi pogoji bi bila Rusija pripravljena, skleniti mir, tacega vprašanja, misli berlinski list, Rusija ne bi zavračala, ako bi ga Anglija stavila samo v imenu Turčije, ter bi ruski odgovor potem visoki porti brez komentara naznanila. Drugači pa se zasučé reč, ako bi Anglija stavila vprašanje v svojem imenu. To bi bilo vtikanje in Rusija tega neče, kakor pravi „Agence Russe“, da je vtikanje le tačas pripuščeno, ko bi ga zahtevale obe vojujoči stranki. Ker ga zahteva v tem slučaju samo Turčija,

smatrala bo Rusija tako vtikanje kot intervencijo, to je, smatrala bo posredovajočo vlado kot svojo sovražnico.

Knez Gorčakov pa je boje rekel: „Ker ne vemo, kje se Turčija neha in kje se Anglija pričenja, pojdemo le naravnost naprej.“ Iz vsega je razvidno, in najjasneje se vidi po izjavah berlinskih listov, da hoče Rusija mir sama sklepati s Turčijo brez posredovanja drugih sil. Ravno to pa Angleže v oči bode, ker so bili do sedaj navajeni, da se je njih glas moral povsodi poslušati, in pri vseh evropskih vprašanjih so hoteli imeti prvo besedo. Odkar je pa Prusija tako močna postala ter se prijateljsko oklenila Rusije, videti je, kakor bi te dve vlasti hoteli vse predelati po Evropi po svojem okusu, ne da bi prašale Angleško ali Francosko.

To zanemarjenje angleške mogočnosti je prvi vzrok njihove nevolje. Nadalje se pa tudi bojé, ko bi Turki z Rusom sami mir sklepali, da bi znali Rusom prepustiti Dardanele; tega pa Angleži nečejo, ker se bojé kupčijske konkurence, zato hočejo pri sklepanju miru navzoči biti. Pa naj se sklepa mir posebej med Rusijo in Turčijo, ali pa naj se sklepa v navzočnosti evropskih vlad, vsakako bodo Rusi zahtevali prosto pot iz črnega v srednje morje. Če bodo Angleži hoteli to zabraniti, potem je vojska gotova. „Novo vreme“ izvé iz Londona, da hoče angleška vlada zasesti Egipt, Kandijo, Batum in Carigrad; ter dostavlja temu poročilo: „Na Egiptu in Kandiji nam ni nič ležeče; če pa Angleži zasedejo Batum in Carigrad, tedaj pomeni to vojko.“ Štréna je tedaj vsakako jako zamotana, in utegnila bi se končno pričeti velika svetovna vojska. Anglija ne bo brez zaveznikov ostala, za to bodo že

Madjari skrbeli. Na drugi strani pa so razmere med Anglijo in Nemčijo čedalje bolj napete. Nemčija se smatra na suhem kot prvo vojno moč v Evropi, in knez Bismark je v resnici vladar cele Evrope razun Angleške. Anglija mu je nepristopna, in vrhu tega gospoduje s svojim brodomom po vseh vodah. Umljivo je tedaj, da bi Bismark rad še Anglijo ponižal, ter njeno kupčijsko prevago uničil, kakor je po-kušal že prvi Napoleon. Ravno tako je pa Angleška sovražnica vsake države na kontinentu, katera se je povzdignila na prvo stopnjo, ter hoče neko nadvlado nad ostalimi državami doseči. Angleška se je dvajset let bojevala proti Francoski presili, tako dolgo, da je prvega Napoleona res ugnala s pomočjo Rusije, Avstrije in Prusije. Sedaj ko vidi, kako se Nemčija šopiri in prevzetno gospoduje, ter Angleško popolnem prezira, postala je sovražnica Nemčije. Dokler so države na suhem v ravnotežju, ter druga drugo v strahu držé, tako dolgo je Angležem zagotovljen trgovinski monopol, ta monopol pa pride v nevarnost kakor hitro bi se na suhem ustanovila mogočna država, proti katere bi nobena zveza nič ne pomagala, ker bi se ta država smela predrzniti, angleškim barkam pot v luke prepovedati, kakor je bil storil Napoleon I. Tudi sedaj se je na suhem ustanovila velika moč v podobi nemško-ruske zveze, moč, katera sme Anglijo prezirati, in njeni trgovini veliko škodo napraviti. Naravno je tedaj, da je Angleška smrtna sovražnica takozvane tricarske zveze, naravno je, da skuša Avstrijo k sebi privabiti. Ravno tako umljivo pa je, da prisili angleško ropotanje Rusijo in Nemčijo, da se še bolj tesno druga druge oklene. Berlinski listi pišejo jako sovražno proti Angliji. Če tedaj

Zgodovina českega vstanka 1. 1618.

(Dalje.)

Imenovanega dne so prišli Berka, Roupovski, Budovec, Berbisdorfski, Skultetus in nekatere druge osebe v glavno cerkev, da bi jo dali „očistiti“. Ko so delavci pri snemanju oltarnih podob in razpelov previdno ravnali, da bi kaj ne poškodovali, so se pa ti navdušeni divjaki vse drugač obnašali. Ni jim bila po godu ta previdnost, zatega delj so sklenili, da se veliko razpelo, ki je stalo nad glavnim oltarjem, kar naravnost dol vrže. Ko se je to zgodilo, pristopi Berbisdorfski h Kristovemu kipu rekši: „Tedaj tu ležiš, bedak, pomagaj si sam!“ Druge zasramovalne in zaničevalne opazke so se slišale pri posameznih podobah Matere božje. Ko je nekoliko ponehalo to izvirno zasramovanje, se je odstranil veliki oltar kakor tudi klopi na koru, podrl se je oltar Matere božje, ki je stal pred cesarsko rakvo. Zraven so bili prekrasno ozaljšani grobi svetnikov oropani svojega kinča. Slikar Hans Feld, navzoč

pri tem pustošenju, je prosil gospoda Berka in Roupovskega, da bi mu darovala prekrasno razpelo, katero je bil cesar Rudolf II kupil v Milanu, ali kakor drugi pravijo, v Bruselji za ozaljšanje očetovega in dedovega nadgrobnika, in dve dragoceni podobi, kiste visele za glavnim oltarjem. Njegovej želji se je ustreglo, ali ker si je Viljem Lobkovic razpelo zgovoril, zato ga mu je moral slikar prepustiti in tako je dobil samo podobi, a še ti zelo poškodovani, ker ji je nek malopriden delavec večkrat prebodel.

V soboto popoldne se je pričelo s tem delom in nadaljevalo se je do večera; prihodnji ponedeljek se je delalo dalje. Sedaj so bile odstranjene vse svetinje, katerih se je bilo nabralo v dveh stoletjih precejšnje število v tej cerkvi. Pod vodstvom in nadzorstvom dvornega pridigarja Skulteta so se odpirali oltarji in grobi in v njih spravljene kosti so se razmetavale po tleh. Dve pridigarjevi dekli ste nakladali glave in kosti v koše in nosile v stanovanje svojega gospoda, kjer so bile spaljene. Nek služabnik Slavatove gospe, ki je bil na-

vzoč, je hotel skrivaj nekatere svetinje ohraniti, ali bilo je zastoj, ker pazilo se je na nj tako, da se je moral končno pobrati, ker drugač bi bil še kaznovan.

Ko je prišla vrsta na kapelo sv. Sigmunda, kjer je grob Pernsteina, mnogo zaslužnega kanclarja za Vladislava II., je prosil zopet imenovani slikar Hans Feld dvornega pridigarja, da bi se obvarovale tam bivajoče podobe. Ali Skultetus se ni zmenil ne za očitovanja ne za razumne prigovore; on je delal le kot zastopnik načela in je odgovarjal na vsako Feldovo očitovanje: „Vi luterani dišite po papeštvu“. Feld je na take in enake besede odgovarjal le kot slikar izrazujoč svoje obžalovanje, da je prišel sedaj konec za umetnost v Pragi in da se bo tedaj moral on preseliti. Vendar si je pa po moči prizadeval nekatera umetniška dela obvarovati vničenja s tem, da jih je dal prenesti in zadelati v neko stransko kapelo. Ali tudi ta previdnost je bila zastoj. Skultetus si je v svojej surovosti preskrbel ključ od te kapele in je dal ponoči odnesti tam spravljene podobe in druge reči v svoje stanovanje, kjer

Angleška za meč prime, sme se Rusija zanašati na mogočnega zaveznika, Nemčijo, katera se bo gotovo dejansko vdeležila vojske. Pa tudi nad Italijo našla bo Rusija zaveznico, kajti ona le težko gleda, kako si prisvaja Angleška vso oblast v sredozemskem morju, ter zadušuje kupčijo laško, grško, in francosko. Zdaj hočejo Angleži še Egipt vzeti, in to zna biti povod, da si napravijo še zadnje simpatije na Francoskem, takó da tudi ta dežela ne bo hotela Angležem pomagati. Angleži si bodo tedaj še dvakrat premislili, prej ko Rusiji vojsko napovedó. Že se čujejo glasovi iz Angleške same, kateri odločno protestirajo proti vsaki vojski. 17. prosinca se bo zbrala angleška poslanska zbornica, in ta ima odločiti ali vojsko ali pa mir. Težko, da bi Disraeli zadobil večino za vojsko. Pravi se, da je pripravljen, zbornico razpustiti in razpisati nove volitve, ko bi sedanja zbornica ne privolila v vojsko. Če je pa angleški narod proti vojski, potem bo pri novih volitvah Disraeli še bolj sijajno propadel, ter se bo moral še sam umakniti komu družemu. Iz vsega je razvidno, da imamo še daleč do angleško-ruske vojske, in da se bo morda še ves angleški vihar mirno polegel.

Z bojišča

Ruske čete brez prestanka napredujejo proti Arabkonaku in Sanderniku, ki sta še v lasti turški. 29. dec. so vzeli Lutiskovo, ktero so Turki popustili.

Srbi so vzeli Kuršumlje, Orkub in Leskovac, v okolici Niša, ktero bodo na vso moč oblegali, kadar dobé ruske topove. Knez Milan je pri Nišu, glavni stan srbski pa še v Aleksincu. 27. dec. so Srbi tudi iz Karkioia pregnali Turke, ki so se umaknili v Sofijo.

Osmán paša bode priprt v Rjesanu v notranji Rusiji. Ruski listi poročajo, da so tri dni pred odhodom iz Plevne Turki poklali vse ruske in rumunske vjetnike. Vsled tega je pričela vojaška sodnija preiskavo proti Osmanu in njegovej armadi in bode ostro kaznovala vse, ki so krivi tega nečloveškega klanja. Skoz Bukarešt vsaki dan peljejo 3200 turških vjetnikov na Rusko.

Iz Azije ni posebnih novic. Turki se hvajijo, da so ruske konjike pregnali iz Skuzerina, eno uro od Erzeruma.

Črnogorci imajo križ z albanskimi narodi,

jih je spalil. Hvala Bogu, da je dosegel ta vihar samo nekatere cerkvene zaklade. Gospodoma Viljemu Lobkovicu in Prokopu Olbramovicu se je posrečilo, obvarovati mnoga umetniška dela, katera niso bila uničena pri očiščevanju cerkve, s tem, da sta jih sprosila za ozaljšanje dveh praških cerkev, in kar je ostalo, je bilo po poročilu Pavla Skale shranjeno deloma v nekej čumnati nad cerkvijo, deloma pa zunaj cerkve. Po bitvi na Belej gori je bila cerkev s temi rečmi z nova okinčana.

V sobote se je bilo začelo to „očiščevanje“ v cerkvi sv. Vida, v nedeljo pa je razlagal Skultetus tu na leci začudenim številnim poslušalcem vzroke, zaradi katerih se vrši to bogoljubno dejanje in konečno jih je vabil k prejemju sv. rešnjega telesa, katero se bo delilo prvi božični praznik. „Očiščevanje“ cerkve se je nadaljevalo tudi 23. in 24. decembra, in ko so konečno ostali v cerkvi le stebri in gole stene, so se začele delati priprave za ta slavni obred. Katerega se je imel vdeležiti tudi kralj.

(Konec sledi.)

ki so se bili z njimi zedinili, da bi se skupno bojevali zoper Turke, pa so se sedaj od njih zopet zavidno ločili ker so bili boje z angleškimi denarji podkupljeni. Marko Miljanov se je moral vsled, odboda Albancev nemudoma iz okolice skaderske umakniti nazaj proti Medunu. V Baru je še vse pri starem; turške ladije neprenehoma streljajo na mesto, pa brez vsega vspeha.

Sofija je od Drina in Niša odrezana, pa ne še popolnoma zajeta, kakor se angleškemu listu „Times“ poroča iz Bukarešta. Turki jako želé, da bi se Sofija vsaj toliko časa še ustavljala Rusom, da bi Sulejman zbral svojo vojno ob Mariški dolini. — Angleški poročnik je bil včeraj pri sultanu, da mu je poročal o vspehu angleškega posredovanja.

Novo markitanstvo pri ruske vojski. „Novemu Vremenu“ se poroča iz Moskve: Razne pritožbe z bojišča v ruskih listih in posebno v „Novem Vremenu“ o markitanujočih judih, ali o židujočih markitantih pri naših armadah niso pala na prazna tla, temuč so dosegle deloma že svoj cilj. Vsled nasveta samega J. S. Aksakova se je sestavilo v Moskvi društvo, ki ima namen prenesti pri naših armadah markitanske oddelke in ustanoviti, kjer mogoče, lastne markitanske beznice za preskrbovanje naših vojakov s čajem, saharom (zwieback), tabakom in družimi neobhodnimi predmeti po najnižjih cenah. Osnovna društvena glavnica ima znašati sto tisuč rubljev. Na čelu tega podjetja so predstojniki najveljavnejših moskovskih trgovskih firm: T. S. Morozov, V. A. Andrejev in G. Aksenov, dalje znana firma čajnih trgovcev Popovih, P. A. Ovčnikov, A. J. Hludov in drugi. Glavni opravilec je V. A. Andrejev. Že pred enim mesecem je poročil G. S. Morozov nekemu svojemu znancu v Odesi, da naj se poda na bojišče, da bi spoznal na mestu vse natančnosti v tem oziru, in da bi preskrbel kolikor moč neopirljivo vožnjo po železnici za odpošiljevanje blaga na bojišče. Knez Čerkaskij in general-lajtenant sta bila, kakor je bilo pričakovati, prav zadovoljna s tem podjetjem in zadnji je obljubil poverjeniku G. Morozova vsak dan društvu jeden vagon na razpolaganje. Pred dvema tednoma je V. A. Andrejev že odposlal nekaj tacega blaga za poskušnjo. Sodé po osebah, ki so pri tem podjetju in po tem, ker ima voditeljstvo v rokah izveden in praktičen mož, se smemo nadejati, da bo to podjetje dokaj koristilo ruske armadi, in da ne bo postalo podobno podjetju S. Novoselskega.

Dalje se poroča temu listu, da se snuje v Moskvi drugo društvo, kojemu na čelu je župan Tretjakov, ki bi tudi preskrbovalo armado, toda v večjih razmerah — in z namenom po moči omejiti židovsko (liferantsko) firmo Horvic, Greger in dr.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. januarja.

Avstrijske dežele.

Dunajski listi raznotero sodijo odlikovanje našega vnanjega ministra z redom zlatega runa. Najbolj prav imajo menda tisti, katerim je to odlikovanje poročstvo, da je grof Andrassy s svojo dosedanjjo vnanjo politiko vstrezal vladarju in da se je hoče trdno držati tudi v prihodnje. — Iz Berolina se odločno zanikuje, da bi se bile obravnave o kupčijski zvezi med Avstrijo in Nemčijo zopet pričele.

Vnanje države.

Angleški poročnik na Dunaji je postal

Elliot, v Carigradu pa Layard. — Vlada je kardinalu državnemu tajniku papeževemu neki ponudila otok Malto za prihodnji konklave pri volitvi novega papeža.

Francoski vnanji minister je rekel da hoče pri volitvi novega papeža v soglasju ravnati z drugimi katoliškimi državami. Prosestant Waddington tedaj priznava, da je Francija katoliška država, vendar bi moral pomisliti, da katoliške države nimajo samo pravic, ampak tudi dolžnosti. Sicer so pa sv. Oče, kakor smo že zadnjič rekli, zopet zdravi in so v združenju konzistoriji kardinalom priporočili moliti, da bi Bog varoval svojo cerkev in papežu, čigar telo je slabotno, ohranil zdravega duha.

Španska vlada je kraljici Izabeli prepovedala bivanje na Španskem, in njen sin, kralj Alfons, ji hoče celo vzeti letno plačo 750.000 fr., ker je v Parizu obiskala Don Karlosa!!

Da bi **Turčija** pomnožila svoje vojaštvo, hotela je tudi kristjane, ki so bili dozdej vojaštva prosti, vtakniti med vojake. Pa reč je med Armenci zbudila veliko razburjenost. Ko je Armenska narodna skupščina v tajni seji pretresala to zadevo, je msgn. Korene rekel: „L. 1656 je armenski narod prostovoljno želel vojaško službo z mohamedani vred opravljati, da bi zamogel odbijati napade divjih Kurdov, ki so naše brate morili, naše žene in hčere skrunili, naše cerkve onečastili. Pa naša želja ni bila uslišana. Sedaj ko preti nevarnost, nas hočejo med vojake vtakniti, ne da bi se bili vojaštva učili. Če bi nas tedaj peljali zoper sovražnika, peljali nas bi v mesnico. Vojništvo nam se ne mrzi in nas ne straši, in armenski generali v ruski službi so pokazali, da ima naš narod bistrih glav, ki so okoliščinam kos. Nas pa je turška vlada na duhu in na telesu uničila.“ Vladini komisarji so po teh besedah zahtevali od predsednika, da naj govornika ustavi, pa vsi so rekli: Ne, ne, naj le govori, mi ne dovolimo vojakov. Patriarh je skušal razburjene poslance pomiriti, naposled pa se je msg. Korene sam odrekel besedi. Drugi govornik msgn. Ismirlian je rekel: „Vstava je le mrtva črke in Bog ve, če se bode kedaj vresničila. Enokepravnosti ni, da si nam jo tolikanj obetajo. Muhamedanom so kristjani tako zaničevan rod, da imajo še vodo za nečisto, ki teče skoz naše kraje, in da kristjani in muhamedani ne smejo skupaj v enem kraju prebivati. Nimamo tedaj ne državljanske, ne politične, ne verne enakopravnosti in zato tudi ne moremo sprejeti edine ravnopravnosti, ktero nam ponujajo, ravnopravnost nevarnosti.“ Skupščina je sklenila, da armenski narod ne bo opravljal vojaške službe, pa vladi se ta sklep bojé naznaniti.

Izvirni dopisi.

Iz Štajerskega, 28. dec. (Predraga „slovenska pratika“ za navadno leto 1878, ki ima 365 dni.) „Pratike“ za novo leto še nimaš, si mislim, ter grem v štacuno po njo. Ponudi se mi „slovenska pratika“, založena pri pl. Kleinmayru et Bambergu v Ljubljani. Hajd, zdaj pa le po njej, rečem sam pri sebi, in kupim — vseh 6 odtisov, ki so še bili za razprodajo ostali. Drago sem jo res plačal; pa dobra volja, ki sem jo pri branju „Mirnega dola“ užival, mi je znesek za 6 odtisov povrnila. „Mirni dol“ — je edini podučni sestavek v vsej „slovenski pratiki“, in je torej zadosti plačan, da se prebere, ako se ob enem 6 odtisov na enkrat vzame. In prebral sem ga, od začetka do konca vsega

sem prebral, in najmenitnejše stvari podčrtal, enkrat — dvakrat podčrtal, da jih ne pozabim. In ko sem vsega prebral, se primem kar za glavo in nekako nevoljen vzdihnem: In ta mož, ki je v sestavku podpisan, ta „za občni blagor vneti, krepki korenjak“, še ni prejel kacega „—!“ — To je nezaslišana nehvaležnost, posebno v sedanjih časih, ko se toliko „ordnov“ deli, najmanjše zasluge za „občni blagor“ tako vestno opazujejo in — odlikujejo!

In kdo je ta, dozdej — po toliko krivici — pozabljeni mož v „Mirnem dolu?“ To je Janez Blagota fajmošter mirnodolski, ki je z „Nemirne vasi“, kakor so zaradi prepirov, tepežev in celó pobojev okoličani imenovati jeli „Mirni dol“, napravil prav pozemeljsk paradiz, v katerem ni več „ne potepuha, ne pijanca, ne domačega berača“, odkar je namreč Janez Blagota (že ime naznanja, kaj da je ta „pratičen“ mož,) fajmošter v „Mirnem dolu.“

In kako je ta „pratični“ mesija paradiz v „Mirnem dolu“ napravil? Čujte in — občudujte bistrost in „vero človekoljubja“ v slovenski pratiki za 1878.!

Fajmošter Blagota je učil svoje ljudi v „dušni paši“ pod košato lipo, da le tisti pride naprej — bodi v kupčiji ali v vojaščini — ki umé nemški. Tako uči tudi pri „Mariboru „paverski kmet“ Wretzl, le da ga trmasti slovenski kmetje nočejo poslušati. — Fajmošter Blagota je prepričal svoje ljudi, da „domače časnikarstvo veliko laži med ljudstvo trosi“; škoda le, da ni mirnodolski fajmošter nasvetoval svojim ljudem kacega časnika, ki ni „domač“, n. pr. „Gospodarja“, ki se ne peča mnogo s „kranjskimi“ nemškutarji. — Ovajal je Blagota kranjske „narodnjake“, češ, da so „krivi preroki“, ki se sklicujejo na vero in narodnost, ki pa le „za svoj žep ali za svojo čast delajo, ne pa za blagor ljudstva.“ Škoda, da ni vedel povedati fajmošter, koliko premoženja da sta dr. Toman in dr. Costa zapustila! —

Bistroumni Blagota pojasnuje neumnost prizadevanja Slovencev zediniti se, da postanemo „Jugoslavjani“, s prisposobo o pticah pevkah, katerih vsaka svojo žvrgoli, „nobena pa ni drugi sovražna.“ Ah pozna Blagota srakoperja, ptico pevko, ktera iz zgolj ljubezni mladiče iz družih gnjezd davi in krade? — Blagota je vzbujal pri svojih domoljubje s tem, da je med vsemi avstrijskimi vladarji posebno preslavljajal — ne cesarja Franca Jožefa — ampak Jožefa II., in je večkrat povdarjal, da je on — namreč Blagota — „ustavovernež.“ Da pa to ni prazna baharija, pokazal je Blagota s tem, da je pri poslednjih volitvah spodrinil v Mirnem dolu „nekega kaplančka“, ki je bil kandidat, češ, da je nepokoren svojemu škofu ter ni hotel pastirstva na kmetih prevzeti. — Blagota je tako blagodušen, da noče novega farovža imeti, ampak je nago-varjal ljudi, da so rajši novo šolo postavili. Tudi novih zvonov ni pustil priskrbeti, ampak je nasvetoval, da so si rajši brizgalnico oskrbeli in še celó družbo v obrambo zoper ogenj osnovali. (Čudno, da v Mirnem dolu namesto z „beiravhom“ ne kadijo že v cerkvi z ajdovšnico!) Opustili so Mirnodolci po nasvetu svojega duhovnega očeta vse božja pota, ter hodijo rajši s krampi in lopatami ceste popravljat, in župan jih pri tem šaljivo pohvali, rekoč: „Zdaj gremo na božjo pot!“ — Blagota je svojim ljudem popolnem iz glave stepel „jezvitarske ljudske misijone“, češ, da ne potrebuje „sodelalcev“, ker je njegova fara v vsakem oziru na boljsem brez misijonov, kakor so druge fare kljubu misijonom. — Prekrizal

je tudi „pobožnim ženicam“ namen, za nabranih 400 gld. omisliti pozlačeno podobo Matere božje, ter jih je napeljal, da so rajši ta denar vložile v hranilnici, da se obračajo za „šolski penez.“

Finis canonat opus — konec delo hvali — in Blagota izpoveda ob koncu svojo vero, ki pojasnuje vse njegove nazore in čine. Ko je namreč „pokopal“ nekega juda na domačem pokopališču, je porabil tudi to priliko, da vcepi svojim ljudem indiferentizem v srce. Iz Benjamin Franklina, slovečega ameriškega „modrijana“, povzel je pravljico, po kateri sv. Peter pred nebeškimi durmi tako-le dela: Če pride tje „katoličan“, mu reče iti h katoličanom; če pride „luteran“, reče Peter: „Dobro, pojdi tje k luteranom.“ In če pride konfesijslozler, ki ni „nikoli druge vere spoznal, ko vero človekoljubja“, mu reče Peter: „Tudi ti pridi noter in zvoli si prostor, kjer se ti poljubi.“ In Blagota sklončava: „Kaj ne da ljubi kmetje, rajni Franklin je s to pravlico tudi nam Slovincem lep poduk dal!“ „Po tacih podukih“ — pravi pisun te burke — je „Mirni dol“ vedno bolj do blagostanja prišel.“*)

Zdaj le par praktičnih vprašanj. Zakaj se „Velika pratika“ iz tiskarne Blaznikove po nižji ceni ne prodava, da bi zadušila nesramno „slovensko pratiko?“ — Zakaj se „velika pratika“ po vseh slovenskih časnikih ne naznanja in ljudstvo svari tacih kužnih izdelkov, kakoršna je „slov. pratika?“ Slednjič: Kaj misli cerkvena vlada na Kranjskem storiti, da dobijo poštene duhovniki zadostenje za sramoto, s katero jih okidava „Mirnodoljski“ fajmošter?

Domače novice.

V Ljubljani 5. decembra.

(Katoliška družba) napravi v nedeljo 6. januarja ob 5^{1/4}. uri zvečer v svojih prostorih v Virantovi hiši tombolo, ktere čisti donesek je odločen za obleko revni šolski mladini.

(Dr. A. Fuster) sedaj biva na Dunaji. Ravno danes (5. jan.) obhaja sedemdeseto leto svoje starosti. V „N. fr. Presse“ njegovi prijatelji zanj prosijo milih darov, ker živi v stiski in revščini ter si s podučevanjem in pisanjem ne more prislužiti toliko, da bi zamogel pošteno živeti.

(Prihodnjim porotnim sodnijam) bodo v Ljubljani predsedovali Gerčar, Kaprec in Čuber, v Novem mestu pa Jevnikar in Vojska.

(Valvazorjeve kronike) prišel je ravnokar na svetlo 24. snopič, ki obsega začetek devete knjige, t. j. razne javne službe in osebe, ter omenja tudi že nekaterih bojev s Turki.

Razne reči.

— Kamniška narodna čitalnica napravi v nedeljo, dne 6. t. m. občni zbor s sledečim programom: 1. Govor predsednikov; 2. poročilo blagajnikovo in tajnikovo; 3. volitev novega odbora. Vijudno se vabijo vsi častiti gg. udje k občnej vdeležbi. Začetek ob 5. uri popoldne. Odbor.

— Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji: Baron Ceno Cirheimb pride za fajmoštra na Koroško belo, č. g. Nace Kutnar na sv. Goro č. g. Jakob Kalan pa v Morovec. Za fajmoštre sta bila tudi potrjena č. gg. Franc Kunstel na Jančem, Martin Vodir pa v Goricah. Razpisane so te le fare: Slavina 20.

*) Da bi bil kje na Kranjskem tak fajmošter, kakor ga opisuje liberalen pratikar, nam ni znano; če pa kdo sploh zanj ve, naj ga imenuje, da ga bode svet poznal in po zasluženju cenil. Vred.

dec. Hrenovice in Spodnji Log na Kočevskem pa 28. decembra.

— Duhovske spremembe v Krški škofiji. Za dekana in konsistorijska svetovalca sta imenovana č. gg. Hofmaier Mih., fajmošter v Šmariji, za dekanijo Wolfsberg in Huber Alojzij fajmošter v Špitalu, za dekanijo v spodnji Dravskej Dolini. Č. g. Elsler Karl. kn. šk. tajnik in č. g. Viduc Jož., špiritual v Celovcu, sta imenovana za duhovna kn. škof. svetovalca. Za dekanijske svetovalce so izvoljeni in potrjeni č. gg.: O. Sparl Rom. v Št. Pavlu za dekanijo Št. Andraž; Zojer Jož., mestni fajm. v Wolfsbergu za dekanijo Wolfsberg in Svetin fajm. v Kamerčah, za dekanijo Spodnjo-Dravske doline. Fare so dobili č. gg. Werwitz Ig., beneficijant v Št. Vidu, faro Kotarče; Žerjav Mat., provizor v Medgorjah, faro Labud in Koller Jan. ml., provizor v Rovtah, faro v Cirknem. Za provizorje gredo č. gg.: Krystynjak Andr. iz Cirknega v Št. Jakob v Lesah; Wedenik Mat. iz Št. Jakoba v Lesah v Medgorje; Randl Mat., iz Trebinja na Suho in na njegovo mesto Oraž Ant. za oskrbovalnega kaplana v Trebinje; Kočovsky Jož. kaplan v Šmartnu pri Belaku, v Rovte. Č. g. Formas Fr., provizor v Labudu, gre za kaplana v Š. Martin blizo Belaka. Umrl je dne 21. nov. č. g. Bramer Andr., dekan in fajmošter v Št. Andražu; dekanijaska opravila so izročena č. g. Jäger-ju Mat., duh. svetovalcu v Št. Andražu in farno provizuro prevzame ondodni č. g. kaplan Winkler Janez.

— Nova jako interesantna pesmarica. „Južno-slovenske narodne popevke“ se zove zbirka narodnih napevov, ki jih je gosp. Franjo Š. Kuhač nabral po Hrvaškem, Slavoniji, vojaški Krajini, Bački, Banatu, Srbiji, Bolgariji, Bosni, Hercegovini, Črnigori, Dalmaciji, Dalmatinskih otokih, Hrvaškem, Primorji, Istri, Medjumurji, Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in zapadnem Ogerkem in jih bode v lični obleki izdal z izvirnim tekstom za glasovir zložene. Izbirka bode obsegala okoli 1700 pesem vsake vrste, od katerih vsake 3 mesece pride en snopič na svetlo s 100 napevi, katerim bodo besede tiskane deloma z latinico deloma s cirilico. Spremljevanje glasovirja je tako vredjeno, da melodijo vodi desna roka, ni tedaj potreba, da se pesem poje. Da mora biti Kuhačeva zbirka velike vrednosti, priča nam to, da je bila v izlozbi Hrvaški leta 1864. poslavljen s srebrno svetinjo, v Dunajski leta 1873. pa s svetinjo za zasluge. — Naročnina na 4 snopče enega leta znaša 5 gld., kar je gotovo malo, ker ena pesem z napevom vred stane le 1^{1/2} krajc. Prvi snopič pride na svetlo marca meseca, drugi junija, tretji septembra, četrti decembra meseca 1878. Nabiralci naročnikov dobe en ličen eksemplar za svoj trud zastoni. Ta zbirka bo mnogim jako dobro došla, ker po njej dobimo nekaj, kar dosihmal nismo še imeli, in mislimo, osobito vsaki čitalnici slovenski bode dobro došla ta zbirka narodnih jugo-slovanskih popevk za „besede“ njene.

Naročnine naj se pošiljajo gosp. Fr. S. Kuhaču. Naročniki se pa zamorejo oglasiti tudi pri vrednisti „Slovenca“.

— Družba sv. Mohora. Vabilo v družbo sv. Mohora za l. 1878. Po odborovem sklepu so udom družbe sv. Mohora prihodnje leto namenjene sledeče knjige: 1. „Slovenski Goffine“ — t. j. razlaganje beril in evangelj ob nedeljah, ob Gospodovih in Marijinih praznikih, ob godovih svetnikov in svetnic Božjih in ob raznih drugih cerkvenih priložnostih z dotičnimi kršanskimi nauki. Po malokteri knjigi so družbeniki toliko popraševali, kakor ravno

po: „Slov. Goffine-tu“; zato si je odbor v sve-
sti, da bode z izdavanjem tega dela ustregel
občni želji. Knjiga bode obsegala 56 tiskanih
pol; razdeljena je v štiri snopiče, vsak v
obsegu 14 tiskanih pol; udje bodo v štirih
letih dobili celo knjigo v roke. Č. g. pisa-
telj L. Ferčnik dekan v Žabnicah, kateri je
na odborovo prošnjo priredbo knjige prevzel,
osnove dosedanjega „slov. Goffine-ta“ bistveno
ni spremenil, vendar pa je razlago in nauke
vse skozi popravil in razširil. 2. „Potovan-
je v Rim.“ Spisal Jakob Gomilšak, pri-
digar pri sv. Antonu v Trstu. „Namen te
knjige — pravi gosp. pisatelj — je družbenike
podučevati o glavnem in najimenitnejšem mestu
kršanskega sveta, pomnožiti spoštljivost do „sve-
tega mesta Rima“ in ude potrditi v zvestobi
in vdanosti do katoliške cerkve“. Potopis
bode obsegal 10 tiskanih pol. 3. „Občna zgo-
dovina.“ Spisuje g. profesor Josip Staré.
Peti snopič, v obsegu 10 tiskanih pol, pripo-
veduje dogodbe srednjega veka do konca kri-
žarskih vojsk. 4. „Umni sadjerejec.“ Poduk,
kako sadje pridelovati in ohranjovati, sadna
drevesa in sadje spoznavljati in razločevati;
spisal g. Franc Kuralt, profesor na slov.
kmetijski šoli v Gorici. V poduk bode vverstenih
52 podob. 5. „Slovenske večernice.“ XXXIV.
zvezek v obsegu 8 tiskanih pol, bode donášal
obdarovane povesti, životopise, pesmi in druge
kratkočasne spise. 6. „Koledar za leto 1879“
z imenikom vseh udov in raznovrstnim podu-
čnim berilom v obsegu 13 tiskanih pol. 7.
Poverjenikom, ki naberó v svoji fari 50 ali
več udov, se bode rzun naročenih knjig poslalo
po vrhu primerno število družbinih bukev iz
prejšnjih let, da jih po svoji rzsodbi razdelí
ali šolam, ali farnim bukvarnicam, kacemu
društvu ali drugim podobnim zavodom. Po tem
načrtu si bode odbor prizadeval, da bode dru-
žba sv. Mohora tudi prihodnje leto rešila pre-
važno svojo nalogo v blagor in čast naše
slov. domovine. Vi pa, dragi rojaki in rodoljubi!
ki ste prepričani, da brez duševnega izobraže-
nja narod ne najde prave poti do boljšega ma-
terijalnega stanja, ne odtegnite odboru veljavne
Vaše podpore, pomagajte zlasti družbinim po-
verjenikom, dekanijskim in farnim predstojnikom
pri nabiranju družbinih udov. Kjerkoli se Vam
priložno zdi, priporočajte družbo, razložite
ljudstvu njen namen, povdarjajte njene koristi
in prigovarjajte k obilnemu pristopu. Pri toliko
neugodnih razmerah, ki dandanes stiskajo naš
narod, bodi lepo cveteča družba sv. Mohora
naša dika, naš ponos, naša tolažba! Pri ogla-
ševanju in vpisovanju naj se blagovoljno pazi
na to-le: 1. Nabira družnikov naj se sklene z
zadnjim dnevom mesca febr. 1878. Veliko dela
in sitnosti napravljajo družbi taki udi, ki ob
določenem času svojih letnih doneskov ne od-
rajtajo. Vse častite stare in nove družnike to-
rej nujno prosimo, naj nikar ne zabijo, ob pra-
vem času k družbi pristopiti in letnino pover-
jenikom oddati, da bo potem mogoče, vse do-
neske vsaj do petega marca z vpisovalnimi polami
vred v Celovec odposlati. 2. Letnina za vsako
posamezno osebo ali ustanovo iznaša 1 gold.
dosmrtnina za posamezne osebe, za farne in
šolske bukvarnice in društva (hiše ali cele dru-
žine se ne sprejemajo več za dosmrtno ude)
15 gld. na enkrat, ali 8 gld. dvakrat v teku
enega leta. 3. Kdor prvičkrat v družbo stopi,
naj pove, da je nov ud; imena naj se zapišejo
razločno in sicer iz vsake fare zapored. Tudi
dosmrtni udje naj se vsako leto vpišejo, da se
njih imena ne spregledajo. Povdarjati imamo,
da se dosmrtni ud premeniti ne more in pa
tudi ne sme; naj se vsako leto zapiše tisto

ime, katero je bilo vpisano od začetka. Lepo
prosimo, število udov, dekanijo in zadnjo pošto
na čelu vpisovanjskih pol zaznamovati, ob
koncu pa dostaviti, koliko je starih, koliko
novih udov in po kateri poti naj se knjige ob
svojem času odposljejo. Imena družnikov naj
se pošiljajo z denarjem vred pod naslovom:
„Družba sv. Mohora“ franko v Celovec do 5.
marca 1878. 4. Bukve se bodo razpošiljale
meseca avgusta in septembra. Razpošiljatev
je vravnana tako, da vsak ud svoje knjige vsaj
do vseh svetih prejme. Knjige naj se spre-
jemajo kolikor mogoče po č. dekanijskih in
farnih predstojnikih. Voznino za bukve mora
pa vsak ud sam plačati čast. gosp. dekanijs-
skemu ali farnemu predstojniku. Bukve naravnost
po pošti naj prejemajo samo tisti družbeniki,
ki jih po gori omenjeni poti dobiti ne morejo.
letnini pa naj priplačajo še 20 kr. za kolek
in razne stroške, ki jih taka pošiljatev družbi
prizadeva.

V Celovcu dne 15. decembra 1877.

Družbin odbor.

Eksekutivne dražbe.

7. januarja. 3. Cvačer, 2. Javornik, oba v Ljub-
ljani. 3. Mazgon v Črnomlju. 2. Bole v Makronogu
2. Sterbene s Toplega Vrha, 2. Luser iz Novega me-
sta, 3. Globočnik iz Škocjana, 2. Cimermanič iz Dob-
rave, 2. Fabjančič iz Bele cerkve, 2. Bučar iz Črmo-
šnice, 2. Bambič iz Velikega Cerovca, vsi v Novem me-
stu. 2. Pajk iz Fužin v Žuženberku.

Umrli so:

Od 27. do 31. decembra: Andrej Mladič, go-
stač 68 l., za pljučnico. Marija Androjna, zaseb.
o. 7 m., za kašljem. Marija Kos, tandl. 80 l.,
za sušico. Jurij Bebar, del. 38 l., za mrzlico.
Jurij Mazgon, pozamentirar. 69 l., vsled starosti.
Janez Brojer, častnikov strežnik, pri 4. kompa-
niji 74. polka, 15. decembra v vojaški bolnišnici,
za pljučnico. Jernej Velepice, slamnikar 35 l., za
jetiko. Marija Vinkler, gostinja 82 l., vsled starosti.
Janez Potokar, oprav. o. 11 d., za krčem. An-
drej Goršek, vdov. 81 l., vsled starosti. Od 1-2.
januarja: Matija Cos, berač 60 l., za sušico. Jak-
ob Jelovčan, del. 58 l., za vtriplj. možganov.

Zahvala.

Vsim gg. mestljanom, sošedom in
drugim, ki so se udeležili pogreba na-
šega ljubega očeta gospoda

Jurja Mazgona,

izrekuje prisrčno zahvalo

žalujoča družina.

Razglas.

Podpisano županstvo v porazumljenju s
cerkvenim predstojništvom naznani, da je v
Šmartnem pri Litiji služba **organista**,
kteri pa mora zmožnost imeti, da tudi ob-
činsko tajništvo odpravlja, izpraznjena.
Stalni letni dohodki združene službe zna-
šajo s prostim stanovanjem skupno 320 gld.
izvanrednih štolnih dohodkov dobi organist še
posebej od 60 do 80 gld. na leto.

Prosilci za to skupno službo, zmožni nem-
škega in slovenskega jezika naj se do

30. januarja 1878,

preskrbljeni z dotičnim spričalom pri županstvu
osebno oglase.

Samskega stanu prosilci imajo prednost.

Županstvo v Šmartnem pri Litiji

dué 31. grudna 1877.

Anton Lovše,
župan.

Lepa hiša

z enim nadstropjem blizu nunskega sa-
mostana v **Gradišči** na pokojnem
kraju se prodaja prostovoljno s prav
ugodnimi pogoji. Le nekaj
gotovega kupnega plačila se tirja; drugo
zná na hiši vpisano ostati.

Kdor želi kaj več o tem zvedeti, naj
se oglasi pri opravištvu „Slovenca“. (1)

Priporočilo.

Podpisani se prečastiti duhovščini vljudno
priporoča za **prenovljenje starih ali izdelo-
vanje novih altarjev** in vsih dotičnih reči ter
obeta pošteno delo in kolikor mogoče po
nizki ceni.

Tudi naznanujem, da imam v zalogi mno-
govrstne okvirje in podobe za cerkve ter tudi
dva izdelana križeva pota za manjše cerkve
po 60 in 90 gld.

Za dosedanje zaupanje se vsim lepo za-
hvaljuje

Leopold Götzl,

zlatar in podobar v Ljubljani.

Telegrafične denarne cene 4. januarja.

Papirna renta 62.95 — Srebrna renta 66.35 —
Zlata renta 73.15. — 1860letno državno posojilo 113 —
Bankine akcije 79.3 — Kreditne akcije 205.20 — London
119.55 — Srebro 103.80. — Čes. kr. cekini 5.65. — 20
francov 9.75.

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po
stari meri. 1 hektoliter znaša 3²⁶/₁₀₀ mernikov.

Reči	V Ljub- ljani		V Novem- mestu		V Kranji		V Mari- bornu		V Ptuj		V Ormuž		V Trstu		V Celovec		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenice (hektoliter)	10	80	10	20	10	8	9	70	9	—	8	80	—	—	9	44	8	90
(mernik)	3	10	3	51	3	10	2	98	2	77	2	70	—	—	2	90	2	73
Reži (hektoliter)	6	50	7	—	7	80	6	20	6	—	6	80	—	—	6	34	7	—
(mernik)	2	—	2	15	2	45	1	90	1	85	2	9	—	—	1	92	2	15
Ječmena (hektoliter)	5	85	5	30	6	16	5	20	5	50	5	40	—	—	5	68	3	80
(mernik)	1	80	1	63	1	80	1	60	1	67	1	66	—	—	1	74	1	16
Ajde (hektoliter)	7	48	7	28	7	30	6	80	5	70	4	60	—	—	8	70	7	40
(mernik)	2	30	2	22	2	24	2	9	1	73	1	40	—	—	2	67	2	27
Prosa (hektoliter)	6	50	6	—	6	16	5	70	5	60	7	80	—	—	4	46	6	60
(mernik)	2	—	1	85	1	88	1	78	1	62	2	40	—	—	1	36	2	3
Turšico (hektoliter)	6	50	7	30	7	20	6	60	6	—	5	—	—	—	6	12	6	40
(mernik)	2	—	2	24	2	21	2	3	1	85	1	95	—	—	1	88	1	97
Ovsa (hektoliter)	3	26	3	90	3	57	3	10	3	—	3	55	—	—	2	80	4	27
(mernik)	1	—	1	19	1	6	—	95	—	93	1	6	—	—	—	86	1	—